

[Indenrigs- og boligministeren.]

een gang, taler sandsynligheden for, at man intet får — man erstatter en udvikling med en march på stedet.

Jeg har derfor stillet disse ganske enkle ændringsforslag, som jeg her har forklaret og motiveret, og da jeg samtidig mener, at vi nu bør lette de stærkt voksende omegnskommuners overgang fra den landkommunale forfatning til en til deres størrelse svarende ordning, tillader jeg mig yderligere at stille forslag om ændringer i de københavnske omegnskommuners styrelse m. m. Jeg er klar over, at dette forslag bør give anledning til, at jeg fremsætter nogle bemærkninger om mit almindelige syn på hele hovedstadsproblemet.

Men forinden jeg går nærmere ind på at give denne skildring af mit syn på hovedstadsproblemet, skylder jeg at gøre opmærksom på, at jeg i de lovforslag, jeg her fremsætter, arbejder med forskellige hovedstadsbegreber. Det mest vidtgående har jeg anvendt i lovforslaget om ændringer i byggestøttelovgivningen. Her omfatter hovedstadsområdet navnlig alle de kommuner, som er inde under byudviklingsplanen, d. v. s. at det ikke blot er de større omegnskommuner, talen er om, men også kommuner som Dragør, Store Magleby, Herstederne, Vallensbæk og Værløse, og det er ikke blot kommuner i Københavns amt, men også kommuner i Frederiksborg amt som Birkerød, Farum og Hørsholm. Denne afgrænsning følger altså af byudviklingsplanen, idet meningen med disse ændringer i byggestøtteloven er at muliggøre, at byggeudviklingsplanen kan efterleves i de kommende år som ramme om udviklingen af byggeriet i hovedstaden og spredningen af hovedstadsbefolkningen over hele området.

Derimod er det forslag, som handler om ændringer i de københavnske omegnskommuners styrelse, alene begrænset til de større omegnskommuner i Københavns amt, og den bemyndigelse, som søges ved dette lovforslag til — efter indhentet erklæring fra Københavns amtsråd og vedkommende kommunalbestyrelse — at give disse kommuner en stilling svarende til Gentofte kommunes, altså en stilling under amtet, vedrører altså alene de kommuner indenfor Københavns amtsrådsreds, som allerede har et meget betydeligt folketal, eller som i løbet af forholdsvis få år vil få det.

Endelig vil man se, at der i dette lovforslag om de københavnske omegnskommuners styrelse, forsåvidt angår det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn, er

tale om en endnu snævrere kreds af kommuner. Her har jeg udelukkende — efter indhentet udtalelse fra undervisningsministeriet — medtaget de 7 største omegnskommuner.

Siden den store hovedstadskommission i 1948 afgav sin betænkning, er det vistnok blevet fuldstændig klart, at de hovedtanker, kommissionsflertallet byggede sit forslag på, ikke er blevet mødt med nogen særlig venlighed. Tanken om en omfattende indlemmelse, der forøgede Københavns kommune fra 7 400 ha til 21 000 ha, er jo blevet drøftet i offentligheden om og om igen uden at vinde terræn.

Heller ikke tanken om sammenlægninger af omegnskommunerne er blevet mødt med nogen synderlig sympati. Kommissionsflertallets forslag om at afskaffe Københavns amtsråd og i stedet oprette et af omegnskommunernes kommunalbestyrelser valgt forbundsråd viste jo, hvorledes man kun ad kunstige veje kan komme uden om amtet som leder af sygehusfællesskabet i omegnskommunerne, og forslaget om — ophøjet over lokalkommunerne og forbundsrådet — at placere et hovedstadsråd med paritet mellem staden København og samtlige andre i hovedstadsområdet eksisterende eller nyoprettede kommuner kunne nok give — og har givet — anledning til diskussion.

Hovedstadskommissionens flertalsforslag synes i økonomisk henseende at bygge på den opfattelse, at udviklingen ville føre til en bebyggelse, som gav omegnskommunerne en økonomisk svagt stillet befolkning — en svagt stillet befolkning, som ikke uden en udligning ville være i stand til at klare de store økonomiske krav, der stilles til en kommune i stadig vækst. På dette område er forudsætningen for hovedstadskommissionens flertals forslag jo bristet. Vi ved allesammen, at udviklingen på grund af de høje byggepriser og dermed de høje krav, som stilles til den økonomi, der skal kunne svare huslejen i nybyggeriet i omegnskommunerne, har ført med sig, at man dér har fået en befolkning, som ingenlunde i skattemæssig henseende hører til de ringest stillede.

Min forgænger lod kommissionsbetænkningens forslag ligge. Han har utvivlsomt i den offentlige debat om forslagene også haft al den advarsel, han havde nødig. Man omkalfatrer nu engang ikke et sådant samfund af kommuner, uden at der er de vægtigste grunde dertil.

For mig, som deltog i den allersidste del af hovedstadskommissionens arbejde, stod